



REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: U-zpz-4/2024-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Renate Šantek predsjednice vijeća, mr. sc. Igora Periša člana vijeća i suca izvjestitelja, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, Željka Pajalića člana vijeća i Jadranke Anić Matić članice vijeća, u upravnom sporu tužitelja R.L.E. obrt za popravak i preinake metalnih brodova, vlasnika Mirka Rapića, Drniš, Krš 2, kojeg zastupa punomoćnik Miljenko Krželj, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Pavlak i partneri d.o.o., Rijeka, Splitska 2, Pisarnica Zagreb, Zagreb, Trg bana Jelačića 3, protiv tuženika Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupak, Zagreb, Frankopanska 1, radi utvrđenja zastare prava na naplatu poreznog duga, odlučujući o zahtjevu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske broj GZ-DO-137/2023-6 od 20. veljače 2024. za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Usž-653/23-3 od 13. srpnja 2023., kojom je potvrđena presuda Upravnog suda u Splitu poslovni broj Usl-20/2022-11 od 1. kolovoza 2022., u sjednici održanoj 10. rujna 2025.,

p r e s u d i o j e:

Zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude odbija se kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Visokog Upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Usž-653/23-3 od 13. srpnja 2023. odbijena je žalba tuženika te je potvrđena presuda Upravnog suda u Splitu poslovni broj Usl-20/2022-11 od 1. kolovoza 2022., kojom je poništeno rješenje tuženika Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupak KLASA: UP/II-410-23/18-01/548, URBROJ: 513-04-21-12 od 10. studenoga 2021. i rješenje Porezne uprave, Područnog ureda u Splitu KLASA: UP/I-416-02/2017-01/82, URBROJ: 513-07-17/17-27 od 15. rujna 2017. bez vraćanja predmeta na ponovni postupak te je tuženiku naloženo naknaditi tužitelju troškove upravnog spora u iznosu od 3.125,00 kuna.

2. Rješenjem tuženika odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Porezne uprave, Područnog ureda u Splitu KLASA: UP/I-416-02/2017-01/82, URBROJ: 513-

07-17/17-27 od 15. rujna 2017. kojim mu je odbijen kao neosnovan zahtjev za utvrđenjem zastare prava na naplatu poreznog duga i kamata.

3. Protiv presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Usž-653/23-3 od 13. srpnja 2023. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (dalje: DORH) podnijelo je zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude (dalje: zahtjev) zbog pogrešne primjene materijalnog prava te je predložilo Vrhovnom sudu Republike Hrvatske prihvatiti zahtjev i preinačiti nižestupanjske presude i odbiti tužbeni zahtjev ili podredno ukinuti drugostupanjsku presudu i predmet vrati Visokom upravnom sudu RH na ponovno odlučivanje.

4. Tužitelj je u odgovoru predložio odbiti zahtjev.

5. Zahtjev nije osnovan.

6. Predmet spora je ocjena zakonitosti odluka koje su donijete u postupku pokrenutom po zahtjevu tužitelja za utvrđenjem zastare prava na naplatu poreznog duga i kamata. Riječ je o naplati poreza na dohodak za 2007., 2009., 2010. i 2011., poreza na dobit za 2007., 2008., 2010. i 2012., poreza na plaće, mirovine i druge primitke za 2009. i 2010., poreza na cestovna motorna vozila za 2007., 2008., 2009., 2010., 2011., poreza na tvrtku za 2009., 2010., 2011., 2012., 2013. i 2014. te obveznih doprinosa za 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015. i 2016., poreza na dodanu vrijednost za 2009., 2010., 2011. i 2012., poreza na promet nekretnina za 2008., obveza naplate sudskih pristojbi za 2007., troškova postupka prisilne naplate za 2012. i 2013., obvezi za novčane kazne, oduzetu imovinsku korist i troškove postupka za 2013.

7. Postupajući na temelju odredbe čl. 78. st. 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine br. 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17 i 110/21, dalje: ZUS) Vrhovni sud Republike Hrvatske ispitao je pobijanu presudu samo u granicama predmetnog zahtjeva.

8. Prema odredbi čl. 78. st. 2. ZUS zahtjev može podnijeti DORH u roku od šest mjeseci od dana dostave pravomoćne sudske presude strankama.

9. U konkretnom slučaju pobijanom presudom odbijena je žalba tuženika i potvrđena presuda Upravnog suda u Splitu poslovni broj Usl-20/2022-11 od 1. kolovoza 2022. kojom su poništena nižestupanjska rješenja upravnih tijela s obrazloženjem da je nastupila zastara prava na naplatu poreznog duga tužitelja. Drugostupanjski sud je u obrazloženju pobijane presude između ostalog naveo: "Sud pravilno zaključuje da u konkretnom slučaju u trenutku podnošenja prijedloga za pokretanje prethodnog stečajnog postupka nije došlo do zastoja zastare u smislu odredbe članka 94. stavka 9. OPZ/08 jer nije riječ o postupku pred sudom koji se vodi radi naplate poreza, s obzirom na to da se stečajni postupak smatra pokrenutim na temelju rješenja suda o otvaranju toga postupka. S obzirom na to da pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nastupaju početkom dana kojega je oglas o otvaranju stečajnog postupka istaknut na oglasnoj ploči suda te s obzirom na to da se rješenjem o otvaranju stečajnog postupka pozivaju vjerovnici da u određenom roku prijave svoje tražbine. S obzirom da nad tužiteljem stečajni postupak nije ni otvoren, već je rješenjem

trgovačkog suda obustavljen, budući je dužnik ostao sposoban za plaćanje, to je pravilno ocijenio prvostupanjski sud da u konkretnom slučaju nije došlo do zastoja zastare prava poreznog tijela na naplatu poreznog duga.“.

10. U postupku pred nižestupanjskim sudovima nije bilo sporno da je za navedene obvezne doprinose te obveze poreza i prirez na dohodak, poreza na plaće, mirovine i druge primitke, poreza na cestovna motorna vozila, poreza na tvrtku zastarni rok počeo teći istekom godine na koji se porez, prirez i doprinosi odnose, a da je za porez na dobit za 2007., 2008., 2010. i 2012. počeo teći 1. siječnja 2009., odnosno 1. siječnja 2010., odnosno 1. siječnja 2012., odnosno 1. siječnja 2014., a da je rok zastare naplate poreza na dodanu vrijednost za 2009., 2010., 2011. i 2012. počeo teći 1. siječnja 2011., odnosno 1. siječnja 2012., odnosno 1. siječnja 2013., odnosno 1. siječnja 2014. Međutim, s obzirom na to da je nadležno državno odvjetništvo 14. srpnja 2015. podnijelo prijedlog za pokretanjem prethodnog stečajnog postupka nad tužiteljem pred nadležnim trgovačkim sudom, među strankama je sporno je li nakon podnošenja navedenog prijedloga došlo do zastoja zastare prava na naplatu poreznog duga.

11. U zahtjevu za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude DORH navelo je kako „prijedlog za otvaranje stečajnog postupka kojega je podnijelo ŽDO Šibenik u ime vjerovnika Ministarstva financija, Porezne uprave, nesumnjivo predstavlja radnju kojom se pokreće stečajni postupak i koja je poduzeta u cilju vođenja sudskog postupka naplate poreznog duga. Prijedlog za pokretanje stečajnog postupak utječe na tijek zastare jer za vrijeme od podnošenja prijedloga vodi se sudski postupak koji se odnosi na naplatu poreznog duga. Obzirom da porezno tijelo nema utjecaja na tijek postupka pred sudom, podnošenje prijedloga za otvaranje stečaja treba se smatrati kao radnju vjerovnika usmjerenu na naplatu duga u postupku pred sudom.“ Slijedom navedenog, DORH u bitnom zahtjev temelji na pravnom shvaćanju da je podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka dovelo do zastoja zastare u tijeku zastarnog roka, što u skladu s čl. 94. st. 9. Općeg poreznog zakona (Narodne novine br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15 i 44/16, dalje: OPZ/08) znači da zastarni rok nije tekao za vrijeme trajanja postupka pred sudom, pa da samim time nije nastupila zastara prava na naplatu poreznog duga.

11.1. U skladu s prijelaznim odredbama čl. 197. st. 1. i 2. Općeg poreznog zakona (Narodne novine br. 115/16., stupio na snagu 1. siječnja 2017., dalje: OPZ/16.), postupci pokrenuti do stupanja na snagu tog zakona prema odredbama OPZ/08 dovršit će se prema odredbama toga zakona, kao i postupci za utvrđivanje zastare započeti po zahtjevu poreznog obveznika prema odredbama OPZ/08 u kojima je do 1. siječnja 2017. nastupila relativna zastara. Jedino će se postupci u kojima je do 1. siječnja 2017. nastupila apsolutna zastara prema odredbama OPZ/08-a dovršiti prema odredbama OPZ-a/16. Slijedom navedenog, tumačenjem sadržaja odredbe čl. 197. st. 2. OPZ/16 ovaj sud smatra da u postupcima utvrđivanja nastupanja zastare porezne obveze, ali i u postupcima utvrđivanja i naplate porezne obveze koji su pokrenuti prema OPZ/08-u relativna zastara može teći i nastupiti samo do 1. siječnja 2017., kada je stupio na snagu OPZ/16 (tako i ovaj sud u odlukama U-zpz 20/2020 od 1. veljače 2022. i U-zpz-73/2021 od 12. siječnja 2022.).

11.2. Zato je pri ocjeni nastupa zastare utvrđivanja i naplate poreza ključno utvrditi je li u trenutku stupanja na snagu OPZ/16, odnosno 1. siječnja 2017., nastupila relativna odnosno apsolutna zastara po pravilima OPZ/08-a. Prema odredbi čl. 94. st. 1. OPZ/08 pravo poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo na pokretanje postupka naplate poreza, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe zastarijeva za tri godine računajući od dana kada je zastara počela teći. Polazeći od toga da je prvostupanjsko upravno rješenje doneseno 15. rujna 2017. i da je zastara prava na naplatu poreznog duga počela teći najkasnije 1. siječnja 2014., proizlazi da je od tog dana pa do stupanja na snagu OPZ/16 (1. siječnja 2017.) protekao zastarni rok propisan odredbom čl. 94. st. 1. OPZ/08 te da je nastupila relativna zastara prava na naplatu poreznog duga.

11.3. Međutim, kao što je navedeno, DORH je u zahtjevu navelo da je, u skladu s odredbom čl. 94. st. 9. OPZ/08, podnošenjem prijedloga za otvaranje stečajnog postupka (14. srpnja 2015.) došlo do zastoja zastare. Čl. 94. st. 9. OPZ/08 propisano je: „Ako se radi naplate poreza, kamata i troškova ovrhe vodi postupak pred sudom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče.“. Prema odredbi čl. 39. st. 1. Stečajnog zakona (Narodne novine br. 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13, dalje: SZ) stečajni postupak se pokreće prijedlogom vjerovnika ili dužnika, ako zakonom nije drugačije određeno. U skladu s odredbom članka 53. st. 1. SZ, ako je pokrenut prethodni postupak, stečajni sudac će odrediti ročište radi rasprave o uvjetima za otvaranje stečajnoga postupka najkasnije u roku od 60 dana od podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, dok prema stavku 6. toga članka stečajni sudac će na ročištu, a najkasnije u roku od tri dana nakon njegova zaključenja, donijeti rješenje o otvaranju stečajnoga postupka ili o odbijanju prijedloga za otvaranje toga postupka. Prema odredbi članka 54. stavka 3. SZ rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka pozvat će se vjerovnici da u određenom roku, u skladu s pravilima ovoga Zakona o prijavi tražbina, stečajnom upravitelju prijave svoje tražbine. Pravne posljedice otvaranja stečajnoga postupka nastupaju početkom dana kojega je oglas o otvaranju stečajnoga postupka istaknut na oglasnoj ploči suda (čl. 88. st. 1. SZ). Među strankama u ovoj parnici nije sporno da stečajni postupak nad tužiteljem nije otvoren.

11.4. Slijedom navedenog, neosnovan je prigovor DORH da su upravni sudovi pogrešno primijenili materijalno pravo kada su zauzeli pravno shvaćanje da podnošenjem prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nije došlo do zastoja zastare na naplatu poreznog duga tužitelja. Naime, uzevši u obzir gore citirane odredbe SZ, kao i odredbu čl. 94. st. 9. OPZ/08, ovaj sud smatra da pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nastupaju početkom dana kojega je oglas o otvaranju stečajnog postupka istaknut na oglasnoj ploči suda, pa s obzirom na činjenična utvrđenja nižestupanjskih sudova da nad tužiteljem stečajni postupak nije ni otvoren, nije moglo niti doći do zastoja zastare prava na naplatu poreznog duga s obzirom na to da do nje može doći samo za vrijeme trajanja stečajnog postupka.

12. Slijedom navedenog, ovaj sud je prihvatio kao pravilne razloge navedene u nižestupanjskim presudama te je temelju odredbi čl. 78. st. 3. i 6. ZUS odbio zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude, pa je odlučeno kao u izreci presude.

Zagreb, 10. rujna 2025.

Predsjednica vijeća:
Renata Šantek

Broj zapisa: **9-3087c-79e25**

Kontrolni broj: **08d68-0121c-1f09e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Renata Šantek, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.